

Diarienummer: DO 2023/6976

Göteborgs tingsrätt

Ansökan om stämning

Kärande: Diskrimineringsombudsmannen
Box 4057
169 04 Solna

Företrädd av: Processföraren Sandra Danowsky
Adress som ovan
E-post do@do.se och sandra.danowsky@do.se
Telefon 08-120 20 807

Svarande: Bolaget BB

Saken: Diskrimineringsersättning

Diskrimineringsombudsmannen (DO) ansöker härmed om stämning mot Bolaget BB.

DO för som part talan för AA med stöd av 6 kap. 2 § diskrimineringslagen, DL. AA har medgett att DO för AA:s talan.

Yrkanden

DO yrkar att Bolaget BB förpliktigas att till AA utge diskrimineringsersättning med 30 000 kronor. På beloppet yrkas ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för delgivningen av stämning till dess full betalning sker.

DO yrkar ersättning för rättegångskostnader med ett belopp som senare kommer att anges.

Grund för talan

DO gör i första hand gällande att Bolaget BB, genom att neka AA att besöka

Restaurangen CC tillsammans med sin ledarhund den 2 april 2022, har utsatt AA för indirekt diskriminering i strid med 1 kap. 4 § 2 jämfört med 2 kap. 12 § DL.

I andra hand utgör förfarandet diskriminering genom bristande tillgänglighet enligt 1 kap. 4 § 3 DL.

Bolaget BB har diskriminerat AA och ska därför betala diskrimineringsersättning till AA enligt 5 kap. 1 § DL.

Bakgrund

Bolaget BB är ägare av Restaurangen CC. Den 2 april 2022 besökte AA restaurangen med sin ledarhund, som AA har som hjälpmedel på grund av sin synnedsättning.

När AA gick in i restaurangen blev AA stoppad av personal som förklarade att hundar inte var välkomna i restaurangen. AA förklarade att hunden är ett hjälpmedel för AA som saknar syn och att AA behöver ha den med sig. Personalen insisterade på att hunden inte fick vara i restaurangen. Efter en stunds diskussion började AA spela in samtalet. På inspelningen hörs att en tredje person frågar om restaurangen har en policy som förbjuder ledarhundar och att personalen då svarar "yes".

Inom ramen för DO:s tillsynsutredning har Bolaget BB i yttrande den 5 december 2022 uppgett att ledarhundar är tillåtna i restaurangen om det inte finns lämpligare alternativ. Bolaget BB har även uppgett att det fanns lämpligare sätt att lösa tillgängligheten för AA vid det aktuella tillfället och att AA därför nekades att ta med sin ledarhund in i restaurangen.

DO har den 4 maj 2023 skickat ett kompletteringsföreläggande till Bolaget BB som, trots att bolaget delgivits med stämmningsman, inte besvarat föreläggandet.

DO har den 15 december 2023 inträtt som part för AA och skickat ett kravbrev till Bolaget BB med information om att DO avser att väcka talan i domstol om diskrimineringen inte erkänns och kravet medges. Bolaget BB har inte avhört.

Utveckling av talan

Ledarhundar och diskrimineringsgrunden funktionsnedsättning

En person som har en ledarhund kallas ledarhundsförare. Ledarhundar ägs av Synskadades Riksförbund och disponeras av ledarhundsföraren. För att få dispositionsrätt till en ledarhund måste den sökande uppfylla vissa kriterier. Bland annat måste en ledarhundsförare ha en synskada som innebär avsaknad av ledsyn. Att ha en synskada som innebär avsaknad av ledsyn är en funktionsnedsättning.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

Diskriminering är förbjuden för den som utanför privat- och familjelivet tillhandahåller varor, tjänster eller bostäder till allmänheten.

Bristande tillgänglighet

Diskriminering genom bristande tillgänglighet sker när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäliga utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till de ekonomiska och praktiska förutsättningarna, varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt andra omständigheter av betydelse.

Diskrimineringsersättning

Den som bryter mot förbudet mot diskriminering ska betala diskrimineringsersättning för den kränkning som överträdelsen innebär. När ersättningen bestäms ska särskilt syftet att motverka sådana överträdelser av lagen beaktas. Diskrimineringsersättningen fyller alltså en dubbel funktion eftersom den dels ska kompensera för den kränkning som diskrimineringen har inneburit (upprättelseersättning), dels avskräcka från

liknande händelser i framtiden (preventionspåslag). En riktpunkt bör enligt Högsta domstolen vara att preventionspåslaget ska vara lika stort som upprättelseersättningen. Detta leder till att diskrimineringsersättningar ligger högre än andra ideella ersättningar.

Diskriminering och diskrimineringsersättning i detta fall

AA har missgynnats genom att AA nekats att tillsammans med sin ledarhund besöka Restaurangen CC som ägs av Bolaget BB.

Nekandet har skett på grund av att restaurangen tillämpat ett generellt hundförbud. Hundförbudet missgynnar särskilt AA och andra som till följd av funktionsnedsättning använder ledarhund som hjälpmedel.

Bolaget BB har framfört att ledarhundar är tillåtna om det inte finns ett lämpligare alternativ. Denna invändning framstår, mot bakgrund av den ljudinspelning som finns, som en efterhandskonstruktion. Under alla förhållanden saknar den betydelse, dels eftersom personalen uppgett att skälet till nekandet är restaurangens policy som förbjuder hundar, dels eftersom en tillämpning av den påstådda regeln inte är lämplig och nödvändig för att uppnå ett berättigat syfte.

Bolaget BB har inte vidtagit skäliga tillgänglighetsåtgärder för att möjliggöra för AA att tillsammans med sin ledarhund besöka restaurangen och har därmed brutit mot förbudet mot diskriminering genom bristande tillgänglighet. Den tillgänglighetsåtgärd som Bolaget BB borde ha vidtagit är att avstå från att upprätthålla det generella hundförbudet.

Diskrimineringsersättningen bör bestämmas till 30 000 kronor för att kompensera för den kränkning som diskrimineringen inneburit för AA och för att verka preventivt. Vid bestämmandet av ersättningsbeloppet har DO särskilt beaktat vikten av att personer som använder hundar som hjälpmedel inte, på grund av diskriminering, hindras att delta i samhället.

Bevisning

DO åberopar för närvarande ingen bevisning.

Övrigt

För det fall Bolaget BB inte inkommer med svaromål begär DO att målet avgörs genom tredskodom. I sådant fall begär DO ersättning för rättegångskostnad med 6 400 kronor avseendet fyra timmars arbete.

Sandra Danowsky

Processförare

Bilagor

1. Rättegångsfullmakt
2. Registreringsbevis